

УДК 7:061.2-055.2(477)

О. І. ПЕЧЕРИЦЯ, магістрантка кафедри музики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (науковий керівник – доктор педагогічних наук, доцент Сулаєва Н. В.)

НЕФОРМАЛЬНІ ЖІНОЧІ МИСТЕЦЬКІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Визначено поняття «мистецькі громадські організації», представлено статистичну інформацію щодо жіночого руху в Україні, на прикладі конкретних неформальних жіночих мистецьких громадських організацій схарактеризовано напрями їхньої діяльності.

Ключові слова: мистецькі громадські організації, неформальні жіночі мистецькі громадські організації, жіночий рух.

Після проголошення незалежності Україна стала на шлях побудови громадянського суспільства. Складником демократичної держави є розвинута система громадських об'єднань. На сьогодні в Україні органами юстиції зареєстровано понад 5 000 громадських мистецьких формувань і спостерігається тенденція до зростання їхньої кількості. Актуальність теми дослідження полягає в тому, що з розвитком держави употужнюється роль і значення громадських об'єднань і організацій, які відкривають нові перспективи в усіх галузях сучасної культури, мистецтва, науки, освіти, політичної та економічної стабільності.

Громадські об'єднання та організації досліджували А. Головатюк, Л. Кормич, В. Кубійович, О. Марченко, О. Реєнт, В. Ткаченко та ін.; роль мистецьких громадських організацій розкрили Я. Затенацький, І. Крип'якевич, М. Лабінський, В. Мурза, Д. Степовик та ін.; освітню діяльність неформальних мистецьких організацій висвітлено в роботах А. Гончарук, Н. Павлик, Н. Сулаєвої та ін.; особливості діяльності жіночих мистецьких громадських організацій в Україні висвітлено недостатньо (С. Айвазова, В. Бесчасний, Т. Мельник).

Мета повідомлення – схарактеризувати багатогранну діяльність неформальних жіночих мистецьких громадських організацій в Україні.

Згідно з Конституцією громадяни України мають право на свободу об'єднання у громадські організації для здійснення й захисту своїх прав і свобод та задоволення інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом. У загальному значенні мистецькі громадські організації – це добровільні формування, що виникають у результаті вільного волевиявлення громадян на основі спільних інтересів і завдань. Відносна відстороненість від політики пов'язана насамперед із тим, що держава безпосередньо не втручається в їх діяльність, а лише регулює її відповідно до чинного законодавства [5, с. 144].

На сьогодні в Україні нараховується понад 700 жіночих організацій (34 мають статус міжнародних і всеукраїнських). Так, в Україні діє Міжнародний благодійний фонд «Український жіночий фонд», який опікується консолідацією жіночого руху як невід'ємної частини громадянського суспільства України. Провідна мета фонду – підготовка та підтримка лідерів жіночого руху [4].

Найбільш поширеними мистецькими громадськими організаціями є творчі спілки (наприклад, Всеукраїнська музична спілка, Спілка композиторів, Спілка майстрів народного мистецтва, Спілка письменників, Спілка театральних діячів, Спілка художників, Всеукраїнська спілка кобзарів та ін.) як добровільні об'єднання митців, які належать до одного фахового напрямку культури та мистецтва, мають органи самоврядування, визнають авторські права, не втручаються у творчий процес, передбачають вільний вибір форм і методів творчої діяльності, співробітництво. Серед громадських організацій є низка жіночих мистецьких об'єднань, таких як:

1. Київське міське відділення Всеукраїнського жіночого товариства імені Олени Теліги (керівник Ольга Андріївна Фіщук). Сфера діяльності – здійснення освітньої, наукової та культурно-просвітницької роботи, організація виставок кращих досягнень професійної та самодіяльної творчості жінок. Спілка жінок м. Києва (керівник – Галина Миколаївна Менжерес) покликана сприяти залученню жінок до управління справами суспільства і держави, соціальному захисту жінок, дітей і сімей, а також підготувати та видрукувати серію книг із нарисами про видатних жінок Києва. Київська місцева організація міжнародної громадської організації Міжнародна Ліга «Матері і сестри – молоді України» (керівник – Зоя Михайлівна Миронова) впроваджує програму духовного розвитку молоді, влаштовує найрізноманітніші мистецько-просвітницькі заходи [1].

2. Районне відділення Союзу Українок в м. Городенка Івано-Франківської області спільно з жіночою організацією «Оберіг» (керівник Марта Тарасівна Дячук). Сфера діяльності – освіта, психологічна і соціальна допомога, мистецтво. Протягом двох останніх років за участі організації було проведено ряд таких мистецьких заходів: «Городенківська Гостина», «Покутські візерунки», «Стрітенські зустрічі»; виставки відомих художників краю; зустрічі з цікавими особистостями; літературно-мистецька світлиця «Берегиня» тощо [3].

3. Громадська організація «Мрії збуваються» заснована 22 червня 2010 р. в с. Новогорівка, Баштанського району Миколаївської області (керівник Марина Сергіївна Даценюк). Вона є незалежною організацією, яка сприяє розвитку громадянського суспільства (розвитку соціального добробуту, безпеки та захисту культури, мистецтва, науки та освіти, відродженню благодійності, активізації та об'єднанню громади), втіленню соціальних, екологічних та економічних програм. Одним із провідних завдань організації «Мрії збуваються» є сприяння молодіжному дозвіллю, жіночому руху, розвитку багатонаціональної культури, мистецтва, науки, освіти, впровадженню інноваційних технологій [2].

4. Макошинська селищна благодійна організація (МСБО) «Нащадки АРАТТИ» заснована 10 березня 2004 р. у селищі міського типу Макошино Менського району Чернігівської області (керівник Наталя Іванівна Колесник). Основні цілі організації – сприяння практичній реалізації власних, загальних, державних, регіональних, місцевих програм, що спрямовані на поліпшення соціально-економічного становища сім'ї та жінки, забезпечення здорового розвитку дітей та їх виховання, зокрема мистецьке. Згідно з програмою діяльності організації працюють творчі дитячі та дорослі колективи: фольклорний ансамбль «Надвечір'я», драматичний гурток, група взаємодопомоги [3].

Отже, неформальні жіночі мистецькі організації впливають на вдосконалення механізмів поліпшення становища жінок, прагнуть суспільного визнання жіночого руху як важливого державотворчого чинника. Проте слід визнати, що ця соціальна сила ще молода, багато в чому не сформована. Перед нею постає низка завдань, серед яких першочерговими є формування ідеології жіночого руху України та його утвердження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жіночі громадські об'єднання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://dsk.kyivcity.gov.ua/content/zhinochi-gromadski-obiednannya.html>. – Назва з екрану.

2. Журенок Т. В. Правовий статус та види громадських об'єднань / Журенок Т. В. // Форум права. – 2012. – № 4. – С. 356.
3. Інформаційний вісник. – 2013 (травень) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.tlu.org.ua/wp-content/uploads/2013/07/Visnyk_2013_051.pdf. – Назва з екрану. Мова укр.
4. Міжнародний благодійний фонд «Український жіночий фонд» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.uwf.org.ua/about/us>. – Назва з екрану.
5. Політологія : підручник / за ред. О. Бабкіної, В. Горбатенка. – 2-е вид., перероб. і допов. – К. : Академія, 2001. – 368 с.

